

Bài 2 trang 8 SGK Lịch sử 10

Đề bài:

Hãy cho biết những bước tiến trong lao động và đời sống của người nguyên thủy?

Trả lời:

Những bước tiến trong lao động và đời sống của người nguyên thủy:

* **Vượn cổ:** sống cách đây 6 triệu năm, đã có thể đứng và đi và bằng hai chân, dùng tay để cầm nắm, ăn hoa quả, củ, lá và cá động vật nhỏ.

* **Người tối cổ:**

- Xuất hiện khoảng 4 triệu năm trước đây.

- Bước tiến trong lao động:

+ Từ chỗ sử dụng những mảnh đá có sẵn để làm công cụ, Người tối cổ đã biết lấy những mảnh đá hay hòn cuội lớn, đem ghè một mặt cho sắc, vừa tay cầm. Như vậy, họ đã bắt đầu biết chế tác công cụ.

+ Với những chiếc rìu đá kiểu đó, người ta chặt cây làm gậy hoặc dùng trực tiếp làm vũ khí, tự vệ hay tấn công các con thú, để kiếm thức ăn.

- Bước tiến trong đời sống:

+ Từ chỗ giữ lửa, lấy lửa trong tự nhiên để sưởi ấm và nướng chín thức ăn, con người đã biết ghè hai mảnh đá với nhau để lấy lửa, cải thiện căn bản đời sống của mình.

+ Qua lao động, chế tạo công cụ và sử dụng công cụ, bàn tay con người khéo léo dần. Cơ thể do đó cũng biến đổi theo để có tư thế lao động thích hợp. Tiếng nói cũng thuần thục hơn do nhu cầu trao đổi với nhau.

+ Người tối cổ đã sống trong tổ chức xã hội đầu tiên của mình là bầy người nguyên thủy.

* **Người tinh khôn (Người hiện đại):**

- Người tinh khôn xuất hiện khoảng 4 vạn năm trước đây.

- Bước tiến trong lao động:

- Trong việc chế tác công cụ, Người tinh khôn đã biết:

+ Ghè hai rìa của một mảnh đá, làm cho nó gọn và sắc cạnh hơn dùng làm rìu, dao, nạo.

+ Lấy xương cá, cành cây đem mài hoặc đẽo nhọn đầu để làm lao.

+ Biết chế tạo cung tên. Đây là một thành tựu lớn trong quá trình chế tạo công cụ và vũ khí. Với cung tên, con người mới sẵn bản có hiệu quả và an toàn.

- Đến khoảng 1 vạn năm trước đây, loài người tiến vào *thời đá mới* và đạt những tiến bộ về kỹ thuật:

+ Có thể ghè đẽo những mảnh đá thành hình dạng gọn và chính xác, thích hợp với từng công việc, với nhiều kiểu loại theo những yêu cầu khác nhau (dao, rìu, đục,...), được mài nhẵn ở rìa lưỡi hay toàn thân, được khoan lỗ hay có nấc để tra cán.

+ Biết đan lưới đánh cá bằng sợi vỏ cây và làm chì lưới bằng đất nung, biết làm đồ gốm để đựng và đun nấu (nồi, bát, vò,...).

- Bước tiến trong đời sống:

+ Người ta cũng có thể rời hang động ra dựng lều, định cư ở những địa điểm thuận tiện hơn. Cư trú “nhà cửa” trở nên phổ biến từ cuối thời đá cũ.

+ Con người từ săn bắt, hái lượm, đánh cá đã biết tới trồng trọt và chăn nuôi.

+ Họ bắt đầu biết khai thác từ thiên nhiên cái cần thiết cho cuộc sống của mình, chứ không chỉ thu lượm những cái có sẵn trong thiên nhiên.

+ Đời sống văn hóa, tinh thần phong phú và đa dạng hơn, cụ thể:

- Bắt đầu làm sạch những tấm da thú để che thân cho ấm và cho “*có văn hóa*”. Những chiếc cúc (khuy) và kim làm bằng xương tìm thấy trong các di chỉ văn hóa đã nói lên điều đó.

- Biết dùng đồ trang sức như: vòng cổ bằng vỏ ốc và chuỗi hạt xương (bằng cách đem khoan lỗ và lấy dây xuyên lại), vòng tay, vòng cổ chân, hoa tai,... bằng đá màu.

- Các nhà khảo cổ học còn tìm thấy chiếc sáo bằng xương dùi lỗ, đàn đá và có lẽ còn có cả trống bịt da.